

FINANCIRANJE MINISTARSTVA OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE

Krnčević, Sara

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Polytechnic in Pozega / Veleučilište u Požegi**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:112:395061>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-23**

VELEUČILIŠTE U POŽEGI
STUDIA SUPERIORA POSEGANA

Repository / Repozitorij:

[Repository of Polytechnic in Pozega - Polytechnic in Pozega Graduate Thesis Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

VELEUČILIŠTE U POŽEGI

SARA KRNČEVIĆ, 0079043841

**FINANCIRANJE MINISTARSTVA OBRANE
REPUBLIKE HRVATSKE
*ZAVRŠNI RAD***

Požega, 2021. godine.

VELEUČILIŠTE U POŽEGI

DRUŠTVENI ODJEL

PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ RAČUNOVODSTVO

**FINANCIRANJE MINISTARSTVA OBRANE REPUBLIKE
HRVATSKE**

ZAVRŠNI RAD

IZ KOLEGIJA FINACIJE ZA PODUZETNIKE I

MENTOR: doc.dr.sc.Katarina Potnik Galić, prof.v.š.

STUDENT: Sara Krnčević

JMBAG studenta: 0079043841

Požega, 2021. godine

SAŽETAK

Ministarstvo obrane Republike Hrvatske financira se iz državnog proračuna te je dužno svake godine izraditi financijski plan za jednogodišnje proračunsko razdoblje. Financijski plan Ministarstva obrane Republike Hrvatske izrađen je u skladu sa Zakonom o proračunu i mora sadržavati stavke prihoda i primitaka te rashoda i izdataka koji su raspoređeni u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata. Ukupno planirani iznos za 2020. godinu planira se utrošiti u upravljanje i potporu osoblju, opremanje, modernizaciju i izgradnju, obuku i logističku potporu oružanih snaga, komunikacijsko-informacijski sustav i potporu, korištenje oružanih snaga za pomoć civilnim institucijama i stanovništvu, mirovne misije i međunarodnu suradnju. Financijski izvještaj o dodijeljenim i utrošenim proračunskim sredstvima za 2020. godinu Ministarstvo obrane Republike Hrvatske dužno je sastaviti, podnijeti i objaviti te će biti dostupno u siječnju 2021. godine.

Ključne riječi: financijski plan, financiranje, Ministarstvo obrane, proračunski korisnici

SUMMARY

The Ministry of Defense of the Republic of Croatia is financed from the state budget and is obliged to prepare a financial plan for a one-year budget period every year. The financial plan of the Ministry of Defense of the Republic of Croatia has been prepared in accordance with the Budget Act, and must contain items of revenues and receipts and expenditures and expenses that are allocated to programs consisting of activities and projects. The total planned amount for 2020 is planned to be spent on personnel management and support, equipping, modernization and construction, training and logistical support of the armed forces, communication and information system and support, use of the armed forces to help civilian institutions and the population, peacekeeping missions and international cooperation. The Ministry of Defense of the Republic of Croatia is obliged to compile, submit and publish the financial report on allocated and spent budget funds for 2020, and it will be available in January 2021.

Keywords: financial plan, financing, Ministry of Defense, budget users

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. OBILJEŽJA FINANCIJSKIH PRORAČUNSKIH KORISNIKA.....	2
2.1. Obilježja proračunskih korisnika	2
2.2. Financiranje proračunskih korisnika	9
3. FINANCIRANJE MINISTARSTVA OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE.....	11
3.1. Unutarnje ustrojstvo Ministarstva obrane Republike Hrvatske	11
3.2. Uprava za proračun i financije	14
3.3. Financijski plan MORH-a za razdoblje od 2016.-2020. godine	15
3.4. Prihodi/primici i rashodi/izdaci Ministarstva obrane Republike Hrvatske	19
4. ZAKLJUČAK.....	25
LITERATURA	27
POPIS TABLICA, GRAFIKONA I SLIKA.....	29
IZJAVA O AUTORSTVU RADA	31

1. UVOD

Cilj ovog rada je opisati i prikazati odnos prihoda i primitaka te rashoda i izdataka Ministarstva obrane Republike Hrvatske. Poznato je da proračun mora biti uravnotežen, te će se prikazati kolika su bila odstupanja između prihoda i primitak u odnosu na rashode i izdatke Ministarstva obrane Republike Hrvatske u promatranom razdoblju od 2016. do 2019. godine.

U teorijskom dijelu rada pojasnit će se pojam proračunskih korisnika i navest će se financijski proračunski korisnici u Republici Hrvatskoj te će biti pojašnjeno financiranje proračunskih korisnika u Republici Hrvatskoj. Bit će pojašnjen i pojam, djelovanje i unutarnje ustrojstvo Ministarstva obrane Republike Hrvatske te će shematski biti prikazana njegoa organizacijska struktura.

U praktičnom dijelu rada analizirat će se financijski plan Ministarstva obrane Republike Hrvatske u razdoblju od 2016. do 2020. godine, odnos prihoda i primitaka s rashodima i izdacima u razdoblju od 2016. do 2019. godine će se prikazati usporedba ukupno planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda Ministarstva obrane RH po godinama u razdoblju od 2016. do 2019. godine.

Rad se sastoji od tri poglavlja. U drugom poglavlju će biti objašnjen pojam Ministarstva obrane Republike Hrvatske. Navest će se obilježja financijskih proračunskih korisnika te način njihova financiranja, odnosno navest će se dokumenti koje su proračunski korisnici državnog proračuna dužni sastavljati i rokovi u kojem su ih dužni dostaviti nadležnim institucijama.

U trećem poglavlju prikazat će se unutarnje ustrojstvo Ministarstva obrane Republike Hrvatske. Zatim će se objasniti djelovanje i djelokrug poslova uprave za proračun i financije, a potom će se prikazati i analizirati tablično i grafički financijski plan MORH-a za razdoblje od 2016. do 2020. godine. U nastavku trećeg poglavlja bit će provedena analiza odnosa prihoda i primitaka i rashoda i izdataka te će se utvrditi višak prihoda u cjelokupnom razdoblju. Na kraju poglavlja će biti tablično i grafički provedena usporedba ukupno planiranih i ostvarenih prihoda Ministarstva obrane RH po godinama u razdoblju od 2016. do 2019. godine.

2. OBILJEŽJA FINANCIJSKIH PRORAČUNSKIH KORISNIKA

Proračunski korisnici su „državna tijela, ustanove, vijeća manjinske samouprave, proračunski fondovi i mjesna samouprava čiji se rashodi za zaposlene i/ili materijalni rashodi osiguravaju u proračunu“. (Zakon o proračunu, NN 15/15)

2.1. Obilježja proračunskih korisnika

Na slici prikazan je popis proračunskih korisnika državnog proračuna.

Slika 1. Popis proračunskih korisnika državnog proračuna

Popis proračunskih korisnika državnog proračuna				
Hrvatski sabor	Ministarstvo obrane	Ministarstvo kulture i medija	Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti	Ured vijeća za nacionalnu sigurnost
Državno izborno povjernstvo RH	Središnji državni ured za Hrvate izvan RH	Ministarstvo poljoprivrede	Ministarstvo pravosuđa i uprave	Operativno-tehnički centar za nadzor telekomunikacija
Ured predsjednice RH po prestanku obnašanja dužnosti	Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU	Ured pučkog pravobranitelja	Zavod za sigurnost informacijskih sustava
Ured predsjednika RH	Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	Pravobranitelj za djecu	Agencija za zaštitu osobnih podataka
Ustavni sud RH	Središnji državni ured za demografiju i mlade	Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine	Pravobranitelj/ica za ravnopravnost spolova	Povjerenik za informiranje

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja	Hrvatska vatrogasna zajednica	Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja	Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom
Vlada RH	Ministarstvo unutarnjih poslova	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Državni zavod za statistiku
Ministarstvo financija	Ministarstvo hrvatskih branitelja	Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike	Državni ured za reviziju
Sigurnosno obavijestajna agencija	Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	Ministarstvo turizma i sporta	Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave
Središnji državni ured za središnju javnu nabavu	Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa	Ministarstvo zdravstva	Državni inspektorat

Izvor: Prilagođeno prema Ministarstvo financija Republike Hrvatske, url.

Iz prethodnog prikaza vidljivo je da je popis proračunskih korisnika državnog proračuna brojna. Unutar pojedinih institucija djeluje više subjekata.

Osim gore navedenih proračunskih korisnika državnog proračuna postoje i proračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a oni su osnovne škole, srednje škole, glazbene škole, dječji vrtići, regionalne razvojne agencije, općine, gradske uprave, muzeji, pučka otvorena učilišta, vatrogasne postrojbe, knjižnice, centri za kulturu, domovi zdravlja, učenički domovi i dr. Oni se financiraju iz proračuna jedinica lokalne i područne samouprave, ovisno o osnivaču.

U sljedećoj tablici prikazan je plan rashoda proračunskih korisnika državnog proračuna za 2020. godinu te projekcije za 2021. i 2022. godinu. Osim toga, prikazana su i ostvarenja proračuna u 2018. i 2019. godini. Hrvatski sabor je navedeni Plan rashoda za 2020. godinu i Projekcije za 2021. i 2022. godinu donio u okviru Državnog proračunana na sjednici 14. studenog 2019. godine. Navedeni dokumenti su objavljeni u Narodnim novinama br. 117, od 2. prosinca 2019. godine.

Tablica 1. Plan rashoda za 2020. godinu i projekcije za 2021. i 2022. godinu u kunama

Proračunski korisnici	Izvršenje 2018.	Plan 2019.	Proračun za 2020.	Projekcija proračuna za 2021.	Projekcija proračuna za 2022.
Hrvatski sabor	124.868.213	137.851.890	149.553.099	153.180.266	148.171.616
Povjerenstvo za fiskalnu politiku		1.497.100	1.495.100	1.499.100	1.517.100
Državno izborno povjerenstvo RH	11.401.338	72.017.253	192.878.964	21.257.202	11.536.907
Ured predsjednice RH	35.508.972	38.308.292	39.713.657	39.899.815	40.149.815
Ustavni sud RH	30.494.416	33.771.770	34.634.681	34.903.095	35.266.208
Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja	13.264.565	15.078.020	16.352.071	16.858.865	17.097.721
Vlada RH	305.542.501	427.607.392	599.022.942	475.185.269	371.221.346
Ministarstvo financija	35.569.037.351	41.778.142.070	43.620.985.562	35.796.488.455	44.628.505.176
RH sigurnosno-obavještajna agencija	655.696.495	402.248.173	414.546.617	426.105.193	430.540.094
Središnji državni ured za središnju javnu nabavu	5.851.403	11.530.700	11.811.500	12.117.800	12.021.800
Ministarstvo obrane	4.352.491.452	5.075.302.937	5.339.629.262	5.576.629.262	5.870.629.262
Središnji državni ured za Hrvate izvan RH	75.802.118	84.206.781	86.954.051	86.063.186	84.301.863
Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje	204.089.625	246.826.903	235.642.244	249.066.072	256.184.882
Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva	8.805.092	22.811.725	26.239.500	17.863.662	12.186.977
Središnji državni ured za šport	292.707.651	302.871.365	395.687.899	348.517.594	351.233.406
Hrvatska vatrogasna zajednica			303.169.302	303.841.835	305.301.998
Ministarstvo unutarnjih poslova	5.455.672.454	5.649.658.559	5.905.414.617	5.870.741.443	5.771.209.790
Ministarstvo hrvatskih branitelja	1.030.850.487	1.362.777.709	1.432.651.560	1.352.284.337	1.250.404.391

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	688.207.892	890.635.318	943.524.161	785.959.692	776.694.875
Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta	1.730.558.892	3.198.449.039	2.772.197.105	2.244.556.731	1.510.174.813
Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa	5.048.458	6.493.939	7.810.718	6.340.356	6.340.356
Ministarstvo državne imovine	66.082.688	79.979.750	72.115.000	75.465.000	76.279.263
Ministarstvo kulture	1.215.002.857	1.286.063.159	1.459.875.414	1.333.970.233	1.319.453.982
Ministarstvo poljoprivrede	6.860.591.992	7.727.246.976	7.414.108.957	7.627.365.907	7.639.918.706
Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije	1.016.932.535	1.304.438.827	1.306.665.714	1.409.055.896	1.593.223.742
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	6.752.642.123	8.149.041.922	8.970.739.015	9.280.058.202	9.541.513.217
Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	886.026.631	1.230.989.821	1.376.855.331	1.142.958.063	916.837.866
Ministarstvo zaštite okoliša i energetike	1.751.748.713	3.666.064.318	4.500.647.247	4.510.549.671	4.844.372.280
Ministarstvo znanosti i obrazovanja	16.046.340.725	17.283.972.503	18.600.929.405	19.448.372.629	19.570.041.855
Ministarstvo rada i mirovinskog sustava	44.030.164.767	45.644.356.371	47.793.960.419	49.343.029.869	50.720.994.194
Ministarstvo turizma	264.029.697	199.900.596	257.896.490	230.587.801	268.834.229
Ministarstvo uprave	407.790.744	555.961.034	607.587.604	607.739.006	596.754.661
Ministarstvo zdravstva	12.518.725.594	11.824.501.774	12.420.388.156	12.602.942.276	12.845.130.757
Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku	5.640.850.112	5.938.849.701	6.464.722.093	6.715.071.711	6.784.811.422
Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti	73.802.841	79.614.759	78.708.451	78.535.345	77.984.774
Ministarstvo pravosuđa	2.490.428.593	2.683.536.814	2.823.870.393	3.011.394.883	2.906.930.722
Ured pučkog pravobranitelja	12.111.255	12.561.217	14.082.524	14.418.366	14.718.366
Pravobranitelj za djecu	5.020.644	5.637.410	6.252.971	6.542.835	6.579.000
Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova	3.602.816	3.783.838	5.715.869	3.962.160	3.982.462
Pravobranitelj za osobe s invaliditetom	3.744.707	4.344.510	5.127.882	5.438.819	5.721.838
Državni zavod za statistiku	95.754.828	129.418.164	199.837.976	216.633.394	109.823.469

Državni ured za reviziju	58.718.902	62.929.790	71.884.730	68.645.000	70.322.000
Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave	9.775.005	10.675.409	11.097.690	11.477.413	11.637.955
Državni inspektorat		229.778.810	327.998.006	337.435.412	343.124.930
Ured vijeća za nacionalnu sigurnost	25.315.179	26.344.690	28.627.069	29.834.726	29.934.726
Operativno-tehnički centar za nadzor telekomunikacija	26.225.061	28.689.269	29.778.400	30.756.730	31.515.730
Zavod za sigurnost informacijskih sustava	14.268.035	14.800.298	15.406.689	16.762.158	17.263.703
Agencija za zaštitu osobnih podataka	6.975.969	8.280.502	10.396.849	10.021.924	10.110.524
Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost	11.712.978				
Povjerenik za informiranje	4.133.787	4.292.200	4.728.859	4.997.837	5.102.257
Sveukupno:	150.894.419.148	167.954.141.367	177.409.919.815	171.993.382.496	182.253.609.026

Izvor: prilagođeno prema Ministarstvo financija RH

U tablici su navedeni nazivi proračunskih korisnika prema tadašnjem Državnom proračunu od studenog 2019. godine. Dana 22. srpnja 2020. godine neki od proračunskih korisnika djeluju pod drugim nazivom, ali za potrebe ovog rada i budući da je proračun izglasan u studenom 2019. godine navedeni su nazivi proračunskih korisnika koji su tada bili na snazi. Plan rashoda za 2020. godinu iznosi 177.409.919.815 kn, od čega se 5.339.629.262 kn odnosi na Ministarstvo obrane, što je prikazano na grafikonu 1.

Grafikon 1. Plan rashoda Ministarstva obrane za 2020. godinu, %

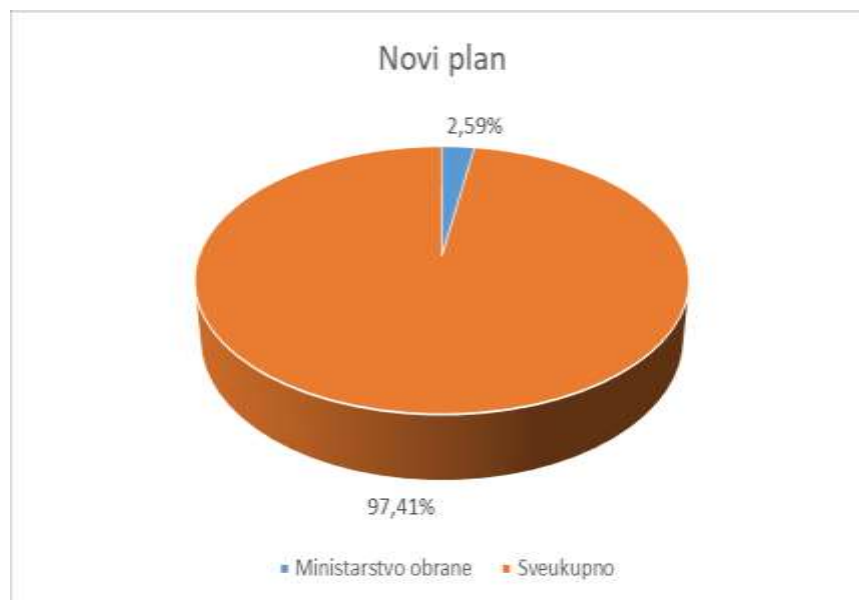

Izvor: prilagođeno prema Ministarstvo financija RH, url.

Iz prikazanog grafikona vidljivo je da je u Državnom proračunu za 2020. godinu za Ministarstvo obrane planirano izdvojiti 5.339.629.262 kn, što čini 3% od ukupno planiranih rashoda Državnog proračuna za 2020. godinu.

Hrvatski sabor donio je na sjednici od 18. svibnja 2020. godine Izmjene i dopune Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu i projekcija za 2021. i 2022. godinu i Odluke o davanju suglasnosti na Izmjene i dopune financijskih planova izvanproračunskih korisnika za 2020. godinu i projekcija za 2021. i 2022. godinu. Navedeni dokumenti objavljeni su u Narodnim novinama, broj 58/2020. od 19. svibnja 2020. godine. (Ministarstvo financija RH, url) Navedeno znači da je kod nekih proračunskih korisnika državnog proračuna došlo do povećanja, a kod nekih do smanjenja rashoda u odnosu na plan rashoda koji je izglasan u studenom 2019. godine. Konkretno, kod Ministarstva obrane došlo je do smanjenja planiranih rashoda u odnosu na plan rashoda koji je izglasan u studenom 2019. godine. Navedeno je prikazano u sljedećem grafikonu.

Grafikon 2. Novi plan rashoda za Ministarstvo obrane za 2020. godinu, %

Izvor: Prilagođeno prema Ministarstvo financija RH, url.

Iz navedenog grafikona vidljivo je da je udio planiranih rashoda predviđenih za 2020. godinu za Ministarstvo obrane u ukupnim rashodima državnog proračuna 2,59%. U svibnju 2020. godine došlo je do izmjena u proračunu RH za 2020. godinu, što je dovelo i do promjena u planu rashoda za Ministarstvo obrane. U odnosu na plan rashoda iz studenog 2019. godine, rashodi predviđeni za Ministarstvo obrane su se smanjili za 195.295.475 kn, odnosno za 0,41%. Indeks smanjenja planiranih rashoda je 96,1. Hrvatski sabor je na sjednici od 11. studenoga 2020. godine donio Izmjene i dopune Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu i projekcija za 2021. i 2022. godinu. Navedeni dokumenti objavljeni su u Narodnim novinama, broj 124/2020. od 12. studenoga 2020. godine. (Ministarstvo financija RH, url) Navedeno znači da je kod nekih proračunskih korisnika državnog proračuna došlo do povećanja, a kod nekih do smanjenja rashoda u odnosu na plan rashoda koji je izglasan u studenom 2019. godine. Konkretno, kod proračunskog korisnika državnog proračuna Ministarstvo rada i obrane, koji je i tema ovoga rada nije došlo do promjena u odnosu na rebalans proračuna iz svibnja 2020. godine.

2.2. Financiranje proračunskih korisnika

MORH je proračunski korisnik državnog proračuna i kao takav ima obvezu izrade prijedloga financijskog plana odnosno prijedloga državnog proračuna. Zakon o proračunu (NN 15/15) definira državni proračun kao „državni akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci države za jednu godinu, u skladu sa zakonom, a donosi ga Hrvatski Sabor.“ Proračun se donosi za jednu proračunsku godinu za koju i vrijedi, a ona je istovjetna razdoblju jedne kalendarske godine, odnosno započinje 1.1., a završava 31.12. Prijedlog državnog proračuna potrebno je izraditi prema uputama koje su definirane Zakonom o proračunu. Zakon o proračunu (NN 15/15) obvezuje Ministarstvo financija da ministarstvima i ostalim proračunskim i izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna te jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavi upute za izradu prijedloga državnog proračuna do 15. kolovoza tekuće godine. Upute za izradu prijedloga državnog proračuna za proračunske korisnike državnog proračuna sadrže osnovne ekonomske pokazatelje te način izrade i rokove za izradu državnog proračuna. Na temelju dobivenih uputa za izradu prijedloga državnog proračuna, proračunski korisnici državnog proračuna izrađuju prijedlog financijskog plana koji prema Zakonu o proračunu (NN 15/15) sadrži „prihode i primitke iskazane po vrstama, rashode i izdatke predviđene za trogodišnje razdoblje, razvrstane prema proračunskim klasifikacijama te obrazloženje prijedloga financijskog plana“. Ministarstva su dužna usklađene prijedloge financijskih planova dostaviti Ministarstvu financija „do kraja rujna tekuće godine“. (Zakon o proračunu, NN 15/15) Protekom izvještajnog razdoblja Ministarstvo obrane RH dužno je sastaviti financijski izvještaj, koji obuhvaća i istovjetno je razdoblju kalendarske godine, odnosno od 1.1.-31.12. tekuće godine. Ministarstvo obrane RH u okviru financijskog izvještaja dužno je sastaviti sljedeće obrasce:

- „PR-RAS
- Bilancu
- RAS-funkcijski
- P-VRIO

- Obveze“. (Ministarstvo obrane RH, url)

U obrascu PR-RAS prikazan je Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima. U Bilanci su prikazani podaci aktive i pasive na dan 31.12. tekuće godine. U obrascu RAS-funkcijski VP 154 prikazan je Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji. U obrascu P-VRIO prikazan je Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza. U obrascu Obveze prikazan je Izvještaj o obvezama za tekuće razdoblje.

U sljedećoj tablici prikazani su rokovi predaje financijskih izvještaja proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna.

Tablica 2. Rokovi predaje financijskih izvještaja

Rokovi predaje financijskih izvještaja				
Financijski izvještaji proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna				
Obveznik	Razdoblje	Financijski izvještaji	Predaja	Rokovi
proračunski korisnici državnog proračuna	1.siječnja-31.prosinca	- Bilanca	<ul style="list-style-type: none"> ● nadležnom razdjelu ● nadležnom područnom uredu Državnog ureda za reviziju ● područnom uredu FINA-e (Obrazac: BIL, Obrazac: PR-RAS, Obrazac: RAS-funkcijski, Obrazac: P-VRIO i Obrazac: OBVEZE) 	do 31. siječnja
		- Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima		
		- Izvještaj o rashodima po funkcijskoj klasifikaciji		
		- Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza		
		- Izvještaj o obvezama		
	1.siječnja-30.lipnja	- Bilješke	<ul style="list-style-type: none"> ● područnom uredu FINA-e (Obrazac: PR-RAS i Obrazac: OBVEZE) ● nadležnom razdjelu Obrazac: OBVEZE ● područnom uredu FINA-e (Obrazac: PR-RAS i Obrazac: OBVEZE) ● nadležnom razdjelu Obrazac: OBVEZE 	10 dana po isteku izvještajnog razdoblja
		- Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima		
		- Izvještaj o obvezama		
	1.siječnja-31.ožujka i 1.siječnja-30.rujna	- Bilješke	<ul style="list-style-type: none"> ● nadležnom razdjelu Obrazac: OBVEZE 	
- Izvještaj o obvezama				
razdjeli državnog proračuna	1.siječnja-31.prosinca	Konsolidirani izvještaji:	<ul style="list-style-type: none"> ● područnom uredu FINA-e (Obrazac: BIL, Obrazac: PR-RAS, Obrazac: RAS-funkcijski, Obrazac: P-VRIO i Obrazac: OBVEZE) ● Ministarstvu financija (Bilješke) 	do 28. veljače
		- Bilanca		
		- Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima		
		- Izvještaj o rashodima po funkcijskoj klasifikaciji		
		- Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza		
	1.siječnja-30.lipnja	- Izvještaj o obvezama	<ul style="list-style-type: none"> ● područnom uredu FINA-e (Obrazac: PR-RAS i Obrazac: OBVEZE) 	20 dana po isteku izvještajnog razdoblja
		- Bilješke		
		- Izvještaj o obvezama		
	1.siječnja-31.ožujka i 1.siječnja-30.rujna	- Izvještaj o obvezama	<ul style="list-style-type: none"> ● područnom uredu FINA-e 	15 dana po isteku izvještajnog razdoblja
- Bilješke				
izvanproračunski korisnici državnog proračuna	1.siječnja-31.prosinca	- Bilanca	<ul style="list-style-type: none"> ● nadležnom područnom uredu Državnog ureda za reviziju ● područnom uredu FINA-e (Obrazac: BIL, Obrazac: PR-RAS, Obrazac: RAS-funkcijski, Obrazac: P-VRIO i Obrazac: OBVEZE) 	15. veljače
		- Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima		
		- Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji		
		- Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza		
		- Izvještaj o obvezama		
	1.siječnja-31.ožujka, 1.siječnja-30.lipnja i 1.siječnja-30.rujna	- Bilješke	<ul style="list-style-type: none"> ● područnom uredu FINA-e (Obrazac: PR-RAS i Obrazac: OBVEZE) 	20 dana po isteku izvještajnog razdoblja
		- Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima		
		- Izvještaj o obvezama		
	1.siječnja-30.rujna	- Bilješke		
- Izvještaj o obvezama				

Izvor: Ministarstvo financija RH, url.

Iz tablice 2. vidljivo je da je Ministarstvo obrane Republike Hrvatske prethodno navedene izvještaje dužno predati nadležnim institucijama nakon isteka tekuće godine u propisanim rokovima koji su prikazani u gornjoj tablici

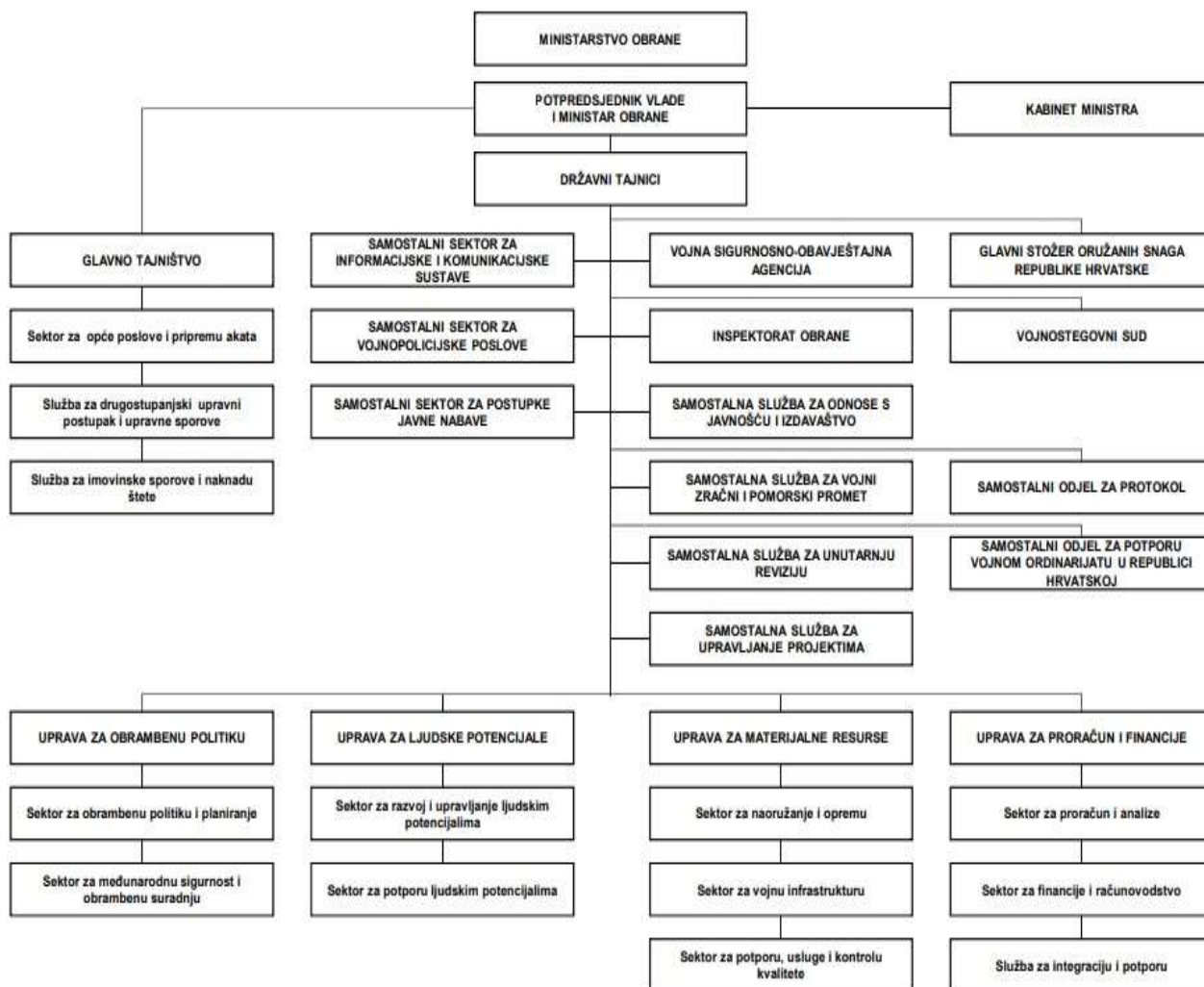
3. FINANCIRANJE MINISTARSTVA OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE

Ministarstvo obrane Republike Hrvatske ustrojeno je temeljem Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane (NN 2/17) i Uredbe o izmjenama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane (NN 79/2019). Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane (NN 2/17) uređuje se „unutarnje ustrojstvo Ministarstva obrane, nazivi upravnih organizacija i drugih unutarnjih ustrojstvenih jedinica u sastavu Ministarstva, njihov djelokrug, način upravljanja tim jedinicama, način planiranja poslova, radno vrijeme, okvirni broj državnih službenika, namještenika i djelatnih vojnih osoba, kao i druga pitanja od osobitog značaja za rad Ministarstva“. Prema podacima iz Registra proračunskih korisnika i izvanproračunskih korisnika (NN 51/2018) Ministarstvo obrane se nalazi na popisu proračunskih korisnika državnog proračuna. Dakle, Ministarstvo obrane RH se financira iz državnog proračuna. Prema Uredbi o izmjenama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane (NN 79/2019) okvirni broj državnih službenika, namještenika i djelatnih vojnih osoba u Ministarstvu obrane iznosi 1110. U nastavku je dan prikaz unutarnjeg ustrojstva Ministarstva obrane Republike Hrvatske.

3.1. Unutarnje ustrojstvo Ministarstva obrane Republike Hrvatske

Ministarstvo obrane Republike Hrvatske je središnje tijelo državne uprave Republike Hrvatske koje je zaduženo za poslove obrane. Na slici 1. prikazano je unutarnje ustrojstvo Ministarstva obrane Republike Hrvatske, odnosno ustrojstvene jedinice potrebne za obavljanje poslova iz djelokruga Ministarstva obrane RH. One su uređene na način da Ministarstvo može racionalno i učinkovito obavljati upravne i druge stručne poslove u okviru svog djelokruga koji je utvrđen zakonom.

Slika 2. Organizacijska struktura Ministarstva obrane Republike Hrvatske

Izvor: prilagođeno prema podacima Ministarstva obrane RH.

Organizacijska struktura je važan dio svake organizacije jer predstavlja odnos između zaposlenika koji je uspostavljen radi izvršavanja potrebnih zadaća u organizaciji. Vidljivo je sa slike da je u MORH-u riječ o funkcijskoj organizacijskoj strukturi, gdje svaka organizacijska jedinica predstavlja jednu ili više poslovnih funkcija te ih obavlja za poduzeće kao cjelinu. Organizacijska struktura MORH-a je razgranata i u skladu s vizijom MORH-a. Prema MORH (2019: 3) vizija Ministarstva obrane RH je „sposoban i učinkovit obrambeni sustav integriran u sustav nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske i kolektivne obrane primjeren potrebama, sigurnosnom okruženju i raspoloživim resursima Republike Hrvatske“.

Dana 27. kolovoza 2020. godine Vlada Republike Hrvatske je na sjednici donijela Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane, kojom se uređuje „unutarnje ustrojstvo Ministarstva obrane, nazivi i djelokrug upravnih organizacija i drugih ustrojstvenih jedinica, način upravljanja, način planiranja poslova, radno i uredovno vrijeme, okvirni broj državnih službenika, namještenika i djelatnih vojnih osoba, kao i druga pitanja od osobitog značaja za rad Ministarstva“. (Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane, 2020) Prema istoj Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane (2020) u sastavu Ministarstva ustrojavaju se sljedeće ustrojstvene jedinice:

- „Kabinet ministra
- Glavno tajništvo
- Samostalna služba za vojni zračni i pomorski promet
- Samostalna služba za odnose s javnošću i izdavaštvo
- Samostalni sektor za javnu nabavu
- Samostalni sektor za stambene poslove
- Samostalni sektor za vojnopolicijske poslove
- Uprava za obrambenu politiku
- Uprava za ljudske potencijale
- Uprava za materijalne resurse
- Uprava za proračun, financije i informacijske sustave
- Inspektorat obrane
- Vojnostegovni sud
- Samostalna služba za drugostupanjski upravni postupak i upravne sporove
- Samostalna služba za unutarnju reviziju

- Samostalni odjel za protokol
- Samostalni odjel za potporu Vojnom ordinarijatu u Republici Hrvatskoj“.

Sa slike 2. vidljivo je da se u okviru Ministarstva obrane ustrojava i Glavni stožer Oružanih snaga Republike Hrvatske koje je nadležno za pripremu, zapovijedanje, uporabu i korištenje Oružanih snaga Republike Hrvatske. Ustrojava se i Vojna sigurnosno-obavještajna agencija za izvršenje zadaća obrane opstojnosti, suvereniteta, neovisnosti i teritorijalne cjelovitosti Republike Hrvatske. U okviru Ministarstva obrane ustrojbeno djeluje i Vojni ordinarijat koji provodi duhovnu skrb za katolike pripadnike Oružanih snaga i redarstvenih službi.

3.2. Uprava za proračun i financije

Ministarstvo obrane Republike Hrvatske financira se iz državnog proračuna. Po završetku kalendarske godine Ministarstvo je dužno sastaviti i podnijeti financijski izvještaj za razdoblje od 1.1.-31.12., koji podnosi Upravi za proračun i financije. Uprava za proračun i financije upravna je organizacija u sastavu Ministarstva obrane Republike Hrvatske, a obavlja stručne i upravne poslove koji su vezani za provedbu financijske politike Ministarstva. Prema MORH (2017) Obavlja poslove vezane za uspostavu i provedbu sustava planiranja, programiranja, izrade i izvršenja financijskog plana Ministarstva. „Obavlja poslove razvoja, koordiniranja i izvješćivanja strateškog planiranja, kao dijela proračunskog procesa te poslove razvoja, koordiniranja i izvješćivanja sustava financijskog upravljanja i kontrola, koordinira pripremu i izradu prijedloga simulacija i procjena troškova na razini Ministarstva, vrednuje ih i provodi nezavisne ekonomske i druge analize radi pružanja potpore najvišim upravljačkim razinama Ministarstva u postupku donošenja odluka. Sudjeluje u pripremi nacrtu prijedloga zakona i prijedloga drugih propisa koji se odnose na financiranje obrane. Obavlja kunski i devizni platni promet i blagajničko poslovanje za Ministarstvo i Oružane snage, pruža informatičku i operativnu podršku Informacijskom sustavu za financije i proračun na svim razinama Ministarstva i Oružanih snaga, obavlja poslove vezane za prijenos podataka i integraciju s drugim informacijskim sustavima te administrativne i druge poslove iz svojega djelokruga“.

(Ministarstvo obrane RH, (2017), url.) Uprava za proračun i financije podnosi izvješća o ostvarenim i utrošenim sredstvima financijskog plana ministru obrane i drugim ustrojstvenim jedinicama Ministarstva, vodi Registar projekata, priprema računski plan Ministarstva, odgovorna je za financijsko poslovanje, računovodstvenu evidenciju poslovanja Ministarstva i Oružanih snaga te izradu propisanih financijskih, statističkih i ostalih izvješća sukladno zakonima i ostalim propisima za potrebe drugih državnih tijela i institucija, sudjeluje u organizaciji i osigurava podatke za provedbu popisa imovine i obveza Ministarstva i Oružanih snaga, obavlja poslove vezane za međunarodnu suradnju u području financija te osigurava zaštitu i sigurnost informatičkih aplikacija i podataka.

3.3. Financijski plan MORH-a za razdoblje od 2016.-2020. godine

Ministarstvo obrane Republike Hrvatske dužno je izraditi financijski plan za nadolazeće propisano razdoblje. Prema Zakonu o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu „sredstva se u Proračunu osiguravaju proračunskim korisnicima koji su u njegovu Posebnom dijelu određeni za nositelje sredstava raspoređenih po programima (aktivnostima i projektima), po vrstama rashoda i izdataka te po izvorima financiranja“. U tablici 1. dan je prikaz financijskog plana Ministarstva obrane Republike Hrvatske za razdoblje od 2016. do 2020. godine.

Tablica 3. Financijski plan MORH-a za razdoblje od 2016. do 2020. godine u kunama

R. br.	Naziv	Plan za 2016. godinu	Plan za 2017. godinu	Plan za 2018. godinu	Plan za 2019. godinu	Plan za 2020. godinu
A.	OBRANA	3.877.765.193	4.250.627.623	4.692.176.230	4.689.565.805	4.865.395.973
I.	Opremanje, modernizacija i izgradnja	769.313.160	902.046.363	1.098.899.358	931.844.435	1.239.549.387
1.	Opremanje materijalno tehničkim sredstvima	236.716.380	231.383.344	117.766.584	383.575.764	520.693.128

2.	Opskrba materijalnim sredstvima	360.347.000	415.960.532	411.497.542	354.322.594	408.215.329
	Izgradnja objekata i infrastrukture	8.385.000	0	0	0	0
	Investicijsko održavanje objekata i infrastrukture	2.800.000	0	0	0	0
3.	Izgradnja, rekonstrukcija i adaptacija objekata i infrastrukture	89.093.000	100.942.617	117.854.410	129.315.385	151.503.350
4.	Borbena oklopna vozila	6.543.000	604.000	135.330	36.254.135	62.241.450
5.	Obalni ophodni brod	15.393.700	17.556.157	4.018.000	18.917	63.380.000
6.	Opremanje višenamjenskim borbenim avionom (VBA)	0	0	350.000.000	0	100.000
7.	NATO integrirani sustav protuzračne obrane	3.754.000	2.697.050	13.306.768	9.357.640	25.816.130
	Modernizacija radarskog sustava „Enhanced peregrine“	2.080	30.000	0	0	0
8.	Opremanje dalekometnim topničkim sustavom	46.279.000	132.872.663	84.320.724	19.000.000	7.600.000
II.	Upravljanje i potpora osoblju	2.463.412.718	2.502.257.100	2.603.754.825	2.725.251.606	2.758.544.290
9.	Troškovi osoblja i personalna potpora	2.452.122.168	2.489.508.850	2.588.052.795	2.707.226.862	2.738.376.290
10.	Pribavljanje osoblja i izobrazba	11.290.550	12.748.250	15.702.030	18.024.744	20.168.000
III.	Komunikacijsko-informacijski sustavi i potpora	186.970.135	272.301.054	281.201.383	281.714.718	225.096.234
11.	Opremanje i modernizacija komunikacijsko-informacijskih sustava	32.159.965	38.538.115	66.278.350	33.225.372	52.588.325
12.	Održavanje komunikacijsko-informacijskih sustava	32.140.400	36.828.350	33.956.530	33.212.277	35.059.797

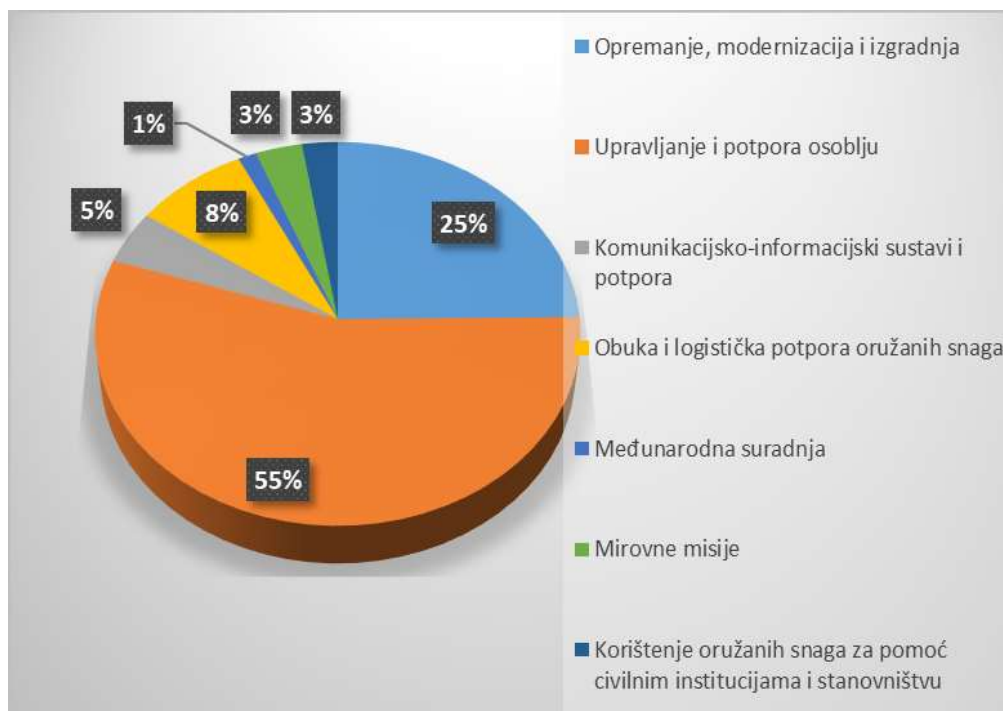
13.	Sigurnosni poslovi	22.885.970	22.935.000	23.000.000	23.000.000	19.837.000
	Opća potpora	9.495.000	9.331.175	16.188.138	11.454.554	17.291.500
14.	Izdavaštvo i informiranje	5.103.300	5.215.777	5.669.100	5.382.000	3.665.000
15.	Sudske presude i ovrhe	69.000.000	132.794.101	92.110.000	151.656.910	58.796.800
16.	Duhovna skrb	8.272.800	9.284.600	10.581.265	10.585.599	11.052.812
17.	Razvoj cyber sposobnosti	0	0	0	13.198.006	26.805.000
	Razmjestivi komunikacijski modul (DCM F)	4.350.000	3.462.500	0	0	0
	Mrežni računalni sustavi	3.562.700	13.911.436	33.418.000	0	0
IV.	Obuka i logistička potpora oružanih snaga	315.649.280	409.740.956	475.375.406	546.878.160	408.667.867
18.	Obuka i vježbe	78.635.000	62.894.700	94.662.990	111.133.700	98.203.000
19.	Održavanje materijalnih sredstava i sustava	189.172.530	283.420.056	310.458.996	363.097.960	248.650.850
20.	Održavanje građevina i infrastrukture	47.841.750	63.426.200	70.253.420	72.646.500	61.814.017
V.	Međunarodna suradnja	60.533.000	57.732.000	61.278.000	64.454.000	66.163.175
21.	Bilateralna i multilateralna suradnja	11.036.000	11.240.000	12.472.000	12.828.250	11.959.500
22.	Aktivnosti u okviru NATO i EU	49.497.000	46.492.000	48.806.000	51.625.750	54.203.675
VI.	Mirovne misije	81.886.900	106.550.150	171.667.258	139.422.886	167.375.020
23.	UN misije i operacije	2.107.000	5.647.500	15.040.807	9.757.576	1.968.000
24.	NATO misije i operacije	77.035.000	98.565.650	151.481.997	127.299.460	159.468.020
25.	EU misije i operacije	2.744.900	2.337.000	5.144.454	2.365.850	5.939.000
B.	JAVNA SIGURNOST	104.843.985	120.030.322	123.318.025	121.277.405	127.833.289

VII.	Korištenje oružanih snaga za pomoć civilnim institucijama i stanovništvu	104.843.985	120.030.322	123.318.025	121.277.405	127.833.289
26.	Protupožarna zaštita	70.308.300	81.557.820	80.895.516	82.230.214	85.028.900
27.	Obalna straža	24.196.700	23.425.705	24.431.529	21.467.747	24.786.889
28.	Hitni medicinski prijevoz	6.952.235	11.565.500	13.453.350	13.890.642	14.564.500
29.	Potruga i spašavanje	1.081.000	1.179.050	1.099.700	1.914.300	1.532.000
30.	Pomoć lokalnoj zajednici i ustanovama	2.305.750	2.302.247	3.437.930	1.774.502	1.921.000
	UKUPNO MINISTARSTVO OBRANE	3.982.609.178	4.370.657.945	4.815.494.255	4.810.843.210	4.993.229.262

Izvor: prilagođeno prema Ministarstvo obrane RH, URL.

Financijski plan Ministarstva obrane Republike Hrvatske izrađen je u skladu sa Zakonom o proračunu, čiji članak 17. nalaže da „financijski plan proračunskih korisnika čine prihodi i primici te rashodi i izdaci raspoređeni u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata“. Proračun mora biti uravnotežen, što znači da prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke, a proračunska sredstva se moraju koristiti u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja, a posebno u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti. (Zakon o proračunu, NN 15/15) Prema financijskom planu u tablici 1. vidljivo je da u cjelokupnom promatranom razdoblju od 2016. do 2020. godine više od polovice iznosa ukupnih proračunskih sredstava za tekuću godinu planirano je potrošiti na upravljanje i potporu osoblju (oko 56% sredstava). Preostali iznos sredstava prema visini iznosa od najvišeg do najnižeg planirano je utrošiti sljedećim redoslijedom: opremanje, modernizacija i izgradnja (oko 21%), obuka i logistička potpora oružanih snaga (oko 10%), komunikacijsko-informacijski sustavi i potpora (oko 6%), korištenje oružanih snaga za pomoć civilnim institucijama i stanovništvu (oko 3%), mirovne misije (3%), međunarodna suradnja (oko 1%). U nastavku je prikazan grafikon planiranih udjela pojedinih rashoda u ukupnim rashodima MORH-a u 2020. godini.

Grafikon 3. Planirani udio pojedinih rashoda u ukupnim rashodima MORH-a za 2020. godinu,%

Izvor: izrada autora prilagođena prema podacima Ministarstva financija, url.

U grafikonu 1. prikazan je omjer planiranih rashoda Ministarstva obrane Republike Hrvatske u ukupnim rashodima za 2020. godinu. Ukupno planirani iznos za 2020. godinu od 4.993.229.262 kn planira se utrošiti u sljedećem postotku: upravljanje i potpora osoblju (55%), opremanje, modernizacija i izgradnja (25%), obuka i logistička potpora oružanih snaga (8%), komunikacijsko-informacijski sustavi i potpora (5%), korištenje oružanih snaga za pomoć civilnim institucijama i stanovništvu (3%), mirovne misije (3%), međunarodna suradnja (1%). Financijski izvještaj o dodjeljenim i utrošenim proračunskim sredstvima za 2020. godinu Ministarstvo obrane Republike Hrvatske dužno je sastaviti, podnijeti i objaviti te će biti dostupno u siječnju 2021. godine.

3.4. Prihodi/primici i rashodi/izdaci Ministarstva obrane Republike Hrvatske

U tablici u nastavku sažeto su prikazani prihodi i primici te rashodi i izdaci iskazani u financijskim izvještajima u razdoblju od 2016.-2019. godine.

Tablica 4. Odnos prihoda i primitaka s rashodima i izdacima u kunama i %

R b r.	Naziv	2016.	%	2017.	%	2018.	%	2019.	%
1.	Prihodi poslovanja	4.033.221.912	99,07	4.361.000.341	98,05	4.251.767.540	98,71	4.691.184.965	99,07
2.	Prihodi od prodaje nefin. imovine	37.509.175	0,92	86.539.582	1,95	55.621.064	1,29	44.122.109	0,93
	Ukupno prihodi i primitci:	4.070.731.087	100	4.447.539.923	100	4.307.388.604	100	4.735.307.074	100
4.	Rashodi poslovanja	3.514.791.180	86,3	3.823.379.789	85,76	4.015.350.527	92,87	4.233.971.845	92,22
5.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	538.676.691	13,24	616.958.169	13,83	293.244.474	6,78	357.238.239	7,78
6.	Izdaci za fin. imovinu i otplate zajmova	19.085.000	0,46	18.600.000	0,41	14.920.000	0,35	0	0
	Ukupno rashodi i izdaci:	4.072.552.871	100	4.458.937.958	100	4.323.515.001	100	4.591.210.084	100
7.	Višak/manjak prihoda	98.309.511		86.940.820		71.175.596		215.234.598	

Izvor: izrada autora prilagođena prema Ministarstvo obrane RH, URL.

Iz tablice 4. vidljivo je da prihodi poslovanja Ministarstva obrane RH u promatranom razdoblju imaju blagi porast, osim u 2018. godini kada je zabilježen blagi pad u odnosu na prethodnu 2017. godinu i to za 2,5%. U 2016. godini prihodi poslovanja iznose 4.033.221.912 kn, a u 2017. godini 4.361.000.341 kn. U 2018. godini oni iznose 4.251.767.540 kn, a čine ih prihodi iz dobiti trgovačkih društava u iznosu od 18.410.969 kn, prihodi državne uprave u iznosu od 1.250.000 kn. U posljednjoj promatranom godini, 2019., prihodi poslovanja su se povećali za 10% u odnosu na prethodno promatranu 2018. godinu. Ovo povećanje je najvećim dijelom zabilježeno zbog pomoći od inozemnih vlada i prihoda od financijske imovine. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u 2017. godini su se značajno povećali u odnosu na 2016. godinu. Do značajnog povećanja je došlo zbog prodaje stambenih objekata, postrojenja i opreme, vojne opreme te prodaje zaliha u 2017. godini. Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u 2018. godini su iznosili 55.621.064 kn i smanjili su se u odnosu na 2017. godinu, a ostvareni su u iznosu prodane neperspektivne vojne opreme u 2018. godini. U 2019. godini u odnosu na 2018. godinu smanjili su se za 21% zbog manje ostvarenih prihoda od prodaje zaliha.

Rashodi poslovanja Ministarstva obrane RH u 2017. godini su se u odnosu na isto razdoblje 2016. godine povećali za 9%, što je rezultat povećanja rashoda za zaposlene i to povećanje rashoda bruto plaća te doprinosa na plaće, naknada troškova zaposlenima, rashoda za stručna usavršavanja, ostalih financijskih rashoda, naknada šteta pravnim i fizičkim osobama, naknada građanima i kućanstvima. Rashodi poslovanja Ministarstva obrane RH u 2018. godini su iznosili 4.015.350.527 kn i u odnosu na isto razdoblje prethodne 2017. godine nisu se značajno promijenili. Rashodi poslovanja obuhvaćaju rashode za zaposlene, materijalne rashode koji se u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu nisu značajno promijenili. Analitički gledano prema podacima Ministarstva obrane RH ([url](#)) u kategoriji rashoda za plaće rashodi za prekovremeni rad su se u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu povećali za 15%, što je rezultat povećanog obujma poslova postojećih radnika. U kategoriji materijalnih rashoda, u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu, rashodi za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje su se povećali za 84%, što se najvećim dijelom odnosi na primljenu donaciju pričuvnih dijelova za vojnu opremu od Vlade SAD-a. S druge strane rashodi vojnih sredstava za jednokratnu upotrebu su se u istom razdoblju smanjili za 75%. Ostvareni rashodi su usklađeni s dinamikom nabave te osiguranim planskim sredstvima.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine su se u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu povećali za 15%, što je rezultat kupnje stambenih i poslovnih objekata te nabave ostale nematerijalne proizvedene imovine. U 2018. godini u odnosu na 2017. godinu je zabilježen pad od 52% zbog smanjene kupnje gore navedene imovine. U 2019. godini rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznose 357.238.239 kn i najvećim dijelom se odnose na nabavu vojne opreme i održavanje građevinskih objekata.

U 2016. i 2017. godini izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova odnose se na izdatke po robnom zajmu vezano za isporučene oklopne samohodne haubice PzH2000 "primljene sukladno Sporazumu o isporuci oklopnih samohodnih haubica PzH2000 sklopljenih između Ministarstva obrane i Saveznog ministarstva obrane Savezne Republike Njemačke temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o davanju suglasnosti Ministarstvu obrane za preuzimanje obveza na teret sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske u razdoblju od 2015. do 2018. godine" (MORH, 2019: 3, [url](#)). U 2018. godini izdaci za financijsku imovinu i

otplate zajmova iznose 14.920.000 kn, što predstavlja smanjenje u iznosu od 20% u odnosu na 2017. godinu.

U cjelokupnom promatranom razdoblju od 2016. do 2019. godine ostvaren je višak prihoda i primitaka raspoloživih u sljedećem razdoblju. Zamjetan je lagani pad do 2018. godine u odnosu na 2015. godinu. U 2019. godini također je ostvaren višak prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke, i to za 33% viši u odnosu na 2018. godinu. Spomenuti višak ostvaren je od prihoda poslovanja u 2019. godini, u najvećoj mjeri ostvaren od prodaje stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane, od vlastitih prihoda od pružanja usluga, od prodaje vojne opreme i uplaćene neto dobiti trgovačkog društva, te prenesenog viška prihoda poslovanja.

U tablici 5. prikazani su planirani ukupni prihodi i ukupni rashodi MORH-a po godinama za razdoblje od 2016. do 2020. godine.

Tablica 5. Financijski plan MORH-a po godinama za razdoblje od 2016. do 2020. godine, u kn

Naziv	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Ukupno prihodi	3.982.609.178	4.370.657.945	4.815.494.255	4.810.843.210	4.993.229.262
Ukupno rashodi	3.982.609.178	4.370.657.945	4.815.494.255	4.810.843.210	4.993.229.262

Izvor: Prilagođeno autora prema Ministarstvo obrane RH, URL.

Proračunski korisnici dužni su, za proračunsko razdoblje koje prema Zakonu o proračunu traje od 1.1.-31.12., sastaviti financijski plan o ukupnim приходima i ukupnim rashodima, što je sažeto prikazano u prethodnoj tablici. U tablici 6. prikazani su ostvareni ukupni prihodi i ukupni rashodi po godinama za razdoblje od 2016. do 2019. godine.

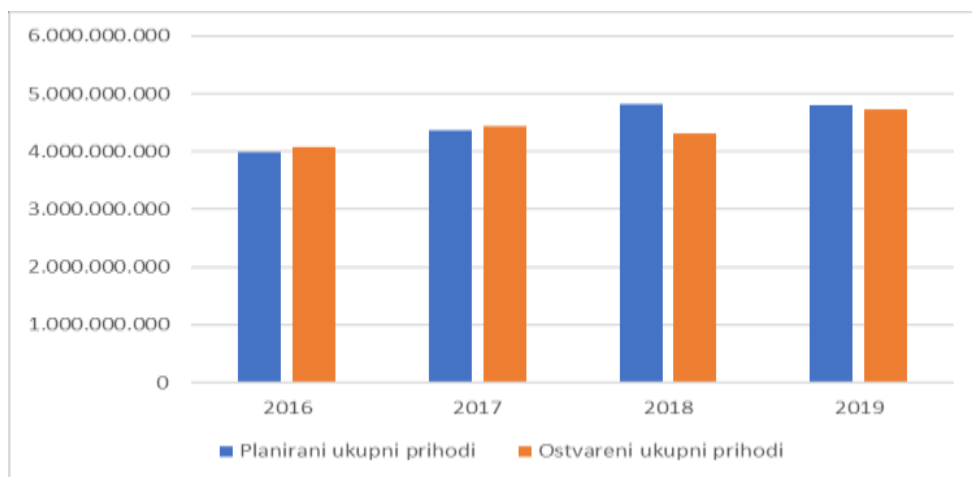
Tablica 6. Ostvareni prihodi i rashodi MORH-a po godinama za razdoblje od 2016. do 2019. g., u kunama

Naziv	2016.	2017.	2018.	2019.
Ukupno prihodi	4.070.731.087	4.447.539.923	4.307.388.604	4.735.307.074
Ukupno rashodi	4.072.552.871	4.458.937.958	4.323.515.001	4.591.210.084

Izvor: Prilagođeno prema Ministarstvo obrane RH, URL.

Po isteku proračunskog razdoblja, proračunski korisnici su dužni sastaviti financijski izvještaj o ostvarenim ukupnim приходima i rashodima, što je sažeto prikazano u prethodnoj tablici. U grafikonu 2. prikazana je usporedba tablica 3. i 4., odnosno usporedba ukupno planiranih i ostvarenih prihoda Ministarstva obrane RH po godinama u razdoblju od 2016. do 2019. godine.

Grafikon 4. Usporedba ukupno planiranih i ostvarenih prihoda MORH-a po godinama u razdoblju od 2016. do 2019. godine

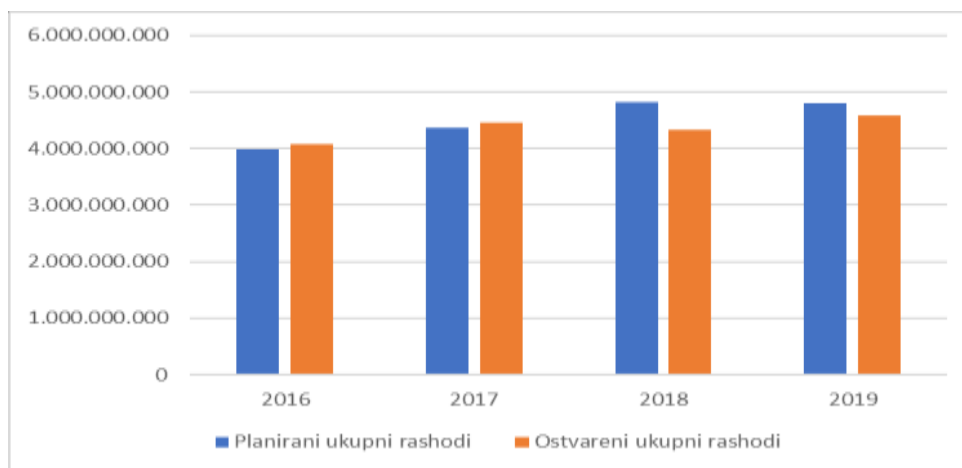

Izvor: Prilagođeno prema podacima Ministarstva obrane, url.

Iz grafikona 4. vidljivo je da tijekom promatranog razdoblja od 2016. do 2019. godine nisu velika odstupanja od planiranih i ostvarenih ukupnih prihoda. Naime, u 2016. godini

ostvareno je 2,21% više prihoda od planiranih, u 2017. godini ostvareno je za 2,02% više od planiranih. U 2018. godini ostvareno je manje od planiranog i za 10,22%, kao i u 2019. godini kada je ostvareno za 5,17% manje ukupnih prihoda od planiranih.

Grafikon 5. Usporedba ukupno planiranih i ostvarenih rashoda Ministarstva obrane RH po godinama u razdoblju od 2016. do 2019. godine, u kunama

Izvor: Prilagođeno prema podacima Ministarstva obrane, url.

Iz grafikona 5. vidljivo je da tijekom promatranog razdoblja od 2016. do 2019. godine nisu velika odstupanja od planiranih i ostvarenih ukupnih rashoda. Nadalje, 2016. godine ostvareno je 2,26% više rashoda od planiranih, 2017. godine ostvareno je za 1,76% više od planiranih. U 2018. godini ostvareno je manje rashoda od planiranih i za 10,55%, kao i u 2019. godini kada je ostvareno za 4,57% manje ukupnih rashoda od planiranih.

4. ZAKLJUČAK

Ministarstvo obrane Republike Hrvatske je središnje tijelo državne uprave Republike Hrvatske koje je zaduženo za poslove obrane. Financira se iz državnog proračuna te je dužno svake godine izraditi financijski plan za proračunsko razdoblje koje traje od 1.1. do 31.12. Proračun mora biti uravnotežen, što znači da prihodi i primici trebaju pokrivati ukupne rashode i izdatke. Proračunski korisnici državnog proračuna prema prethodno dobivenim uputama trebaju sastaviti prijedlog državnog proračuna i sastaviti ga u propisanom roku. Ministarstvo obrane Republike Hrvatske je proračunski korisnik državnog proračuna i kao takvo ima obvezu izrade prijedloga financijskog plana odnosno prijedloga državnog proračuna. Udio planiranih rashoda predviđenih za 2020. godinu za Ministarstvo obrane u ukupnim rashodima državnog proračuna iznosi 2,59%. U svibnju 2020. godine došlo je do izmjena u proračunu RH za 2020. godinu, što je dovelo i do promjena u planu rashoda za Ministarstvo obrane. U odnosu na plan rashoda iz studenog 2019. godine, rashodi predviđeni za Ministarstvo obrane su se smanjili za 195.295.475 kn, odnosno za 0,41%. Na kraju izvještajnog razdoblja, odnosno istekom kalendarske godine Ministarstvo obrane RH u okviru financijskog izvještaja dužno je sastaviti Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilancu, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza te Izvještaj o obvezama za tekuće razdoblje. Navedene izvještaje Ministarstvo obrane je dužno dostaviti nadležnim institucijama u zakonski propisanim rokovima. Prema financijskom planu vidljivo je da je u cjelokupnom promatranom razdoblju od 2016. do 2020. godine više od polovice iznosa ukupnih proračunskih sredstava za tekuću godinu planirano potrošiti na upravljanje i potporu osoblju i to oko 56% sredstava. Preostali iznos sredstava prema visini iznosa od najvišeg do najnižeg planirano je utrošiti sljedećim redoslijedom: oko 21% za opremanje, modernizaciju i izgradnju, oko 10% za obuku i logističku potporu oružanih snaga, oko 6% za komunikacijsko-informacijski sustave i potpore, oko 3% za korištenje oružanih snaga za pomoć civilnim institucijama i stanovništvu, oko 3% za mirovne misije te oko 1% za međunarodnu suradnju. Analizom i usporedbom planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda vidljivo je da tijekom promatranog razdoblja od 2016. do 2019. godine nisu velika odstupanja od planiranih i ostvarenih ukupnih prihoda i rashoda te prihodi i primici koje je ostvarilo Ministarstvo obrane Republike Hrvatske u

razdoblju od 2016. do 2019. godine pokrivaju ostvarene rashode i izdatke. Iz navedenoga se zaključuje da je proračun uravnotežen, a financijski izvještaji sastavljeni u skladu s načelom transparentnosti. U cjelokupnom promatranom razdoblju od 2016. do 2019. godine ostvaren je višak prihoda i primitaka raspoloživih u sljedećem razdoblju. Zamjetan je lagani pad do 2018. godine u odnosu na 2015. godinu. U 2019. godini također je ostvaren višak prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke, i to za 33% viši u odnosu na 2018. godinu. Spomenuti višak ostvaren je od prihoda poslovanja u 2019. godini, u najvećoj mjeri ostvaren od prodaje stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane, od vlastitih prihoda od pružanja usluga, od prodaje vojne opreme i uplaćene neto dobiti trgovačkog društva, te prenesenog viška prihoda poslovanja.

LITERATURA

Zakoni, pravilnici, Uredbe:

1. Podaci iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika. (NN 51/2018) (pristup: 22.5.2020.)
2. Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane. (NN 2/17) (pristup: 23.5.2020.)
3. Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane. (NN 97/2020) (pristup: 29.11.2020.)
4. Uredbe o izmjenama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva obrane. (NN 79/2019) (pristup: 25.5.2020.)
5. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu. (NN 42/20) (pristup: 22.5.2020.)
6. Zakon o proračunu (NN 15/15). URL: <https://www.zakon.hr/z/283/Zakon-o-prora%C4%8Dunu> (pristup: 26.5.2020.)
7. Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave, NN 85/2020. URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2020_07_85_1593.html (pristup: 27.11.2020.)

Mrežna stranica:

1. Ministarstvo financija Republike Hrvatske, (2020). *Državni proračun 2020. godina*. URL: <https://mfin.gov.hr/proracun-86/drzavni-proracun-2020-godina/2981> (pristup: 28.11.2020.)
2. Ministarstvo financija Republike Hrvatske, (2020). *Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika*. URL: <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/registar/178> (pristup: 27.11.2020.)

3. Ministarstvo financija Republike Hrvatske (2020). *Financijski izvještaji*. URL: https://mfin.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/drzavna-riznica/racunovodstvo/fin_izvjestavanje/FI%20proracunskih%20i%20izvanproracunskih%20korisnika%20drzavnog%20proracuna180921.pdf (pristup: 29.11.2020.)
4. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, (2020). URL: <https://gospodarstvo.gov.hr/o-ministarstvu/9> (pristup: 27.11.2020.)
5. Ministarstvo poljoprivrede Republike Hrvatske, (2020). URL: <https://poljoprivreda.gov.hr/o-ministarstvu/9> (pristup: 27.11.2020.)
6. Ministarstvo obrane RH, (2019), *Bilješke uz financijski izvještaj za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2019.* URL: <https://www.morh.hr/wp-content/uploads/2020/02/biljeske-uz-financijski-izvjestaj-ministarstva-obrane-za-2018..pdf> (pristup: 25.5.2020.)
7. Ministarstvo obrane RH, (2020), *Bilješke uz financijski izvještaj za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2019.* URL: <https://www.morh.hr/wp-content/uploads/2020/02/biljeske-uz-financijski-izvjestaj-ministarstva-obrane-za-2019..pdf> (pristup: 25.5.2020.)
8. Ministarstvo obrane RH, (2019), *Godišnji plan rada Ministarstva obrane*, Zagreb: MORH. URL: <https://www.morh.hr/wp-content/uploads/2020/02/godisnji-plan-rada-morh-2020.-godinu.pdf> (pristup: 21.5.2020.)
9. Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, (2020). URL: <https://mrosp.gov.hr/o-ministarstvu/9> (pristup: 27.11.2020.)
10. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, (2020). URL: <https://razvoj.gov.hr/o-ministarstvu/djelokrug-1939/1939> (pristup: 27.11.2020.)
11. Ministarstvo znanosti i obrazovanja, (2020). URL: <https://mzo.gov.hr/o-ministarstvu/9> (pristup: 27.11.2020.)

POPIS TABLICA, GRAFIKONA I SLIKA

Popis tablica:

Tablica 1. Plan rashoda za 2020. godinu i projekcije za 2021. i 2022. godinu u kunama

Tablica 2. Rokovi predaje financijskih izvještaja

Tablica 3. Financijski plan MORH-a za razdoblje od 2016. do 2020. godine u kunama

Tablica 4. Odnos prihoda i primitaka s rashodima i izdacima u kunama i %

Tablica 5. Financijski plan MORH-a po godinama za razdoblje od 2016. do 2020. godine, u kn

Tablica 6. Ostvareni prihodi i rashodi MORH-a po godinama za razdoblje od 2016. do 2019. g., u kunama

Popis grafikona:

Grafikon 1. Plan rashoda Ministarstva obrane za 2020. godinu, %

Grafikon 2. Novi plan rashoda za Ministarstvo obrane za 2020. godinu, %

Grafikon 3. Planirani udio pojedinih rashoda u ukupnim rashodima MORH-a za 2020. godinu, %

Grafikon 4. Usporedba ukupno planiranih i ostvarenih prihoda MORH-a po godinama u razdoblju od 2016. do 2019. godine

Grafikon 5. Usporedba ukupno planiranih i ostvarenih rashoda Ministarstva obrane RH po godinama u razdoblju od 2016. do 2019. godine, u kunama

Popis slika:

Slika 1. Popis proračunskih korisnika državnog proračuna

Slika 2. Organizacijska struktura Ministarstva obrane Republike Hrvatske

IZJAVA O AUTORSTVU RADA

Ja, **Sara Krnčević**, pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor završnog/diplomskog rada pod naslovom **Financiranje Ministarstva obrane Republike Hrvatske** te da u navedenom radu nisu na nedozvoljen način korišteni dijelovi tuđih radova.

U Požegi, 12.02.2021.

Ime i prezime studenta

Sara Krnčević